

zira po potrebi i prevoz ribarskih proizvoda na inostrana tržišta. Tako je već organiziran izvoz rakova iz Like u Švicarsku.

Iz naprijed izloženog može se zaključiti kako je velika vrijednost takovog poduzeća u cilju uspješne orga-

nizacije ribarstva kao proizvodne privredne grane. Ono treba da odigra važnu ulogu u unapređenju našeg ribarstva, te bi u sličnom obliku u svakoj narodnoj republici gdje je ribarstvo razvijeno, moglo naći podesno tlo za svoj opstanak i razvitak, da ne kažemo da to pretstavlja čak i neophodnu potrebu.

Ing. Ida Babuder

ZADRUGARSTVO

RIBARSKO ZADRUGARSTVO U BEOGRADU

Do pre kratkog vremena postojale su na teritoriji Beograda tri ribarske zadruge. Sve tri zadruge stajale su ekonomski vrlo slabo. Socijalno nisu mnogo koristile pravom ribaru od zanajta, jer u takvom zadrugnom radu, gdje su prevladali pojedinačni interesi, nije mogao da oseti nikakvu korist od zadrugarstva.

U najnovije vreme sve tri beogradske zadruge organizovale su se u jednu zadrugu kao jedinu profesionalnu organizaciju pod imenom »Savsko-dunavska ribarska zadruga broj 61«. Ona sada broji 178 članova. Sav će kapital i inventar biti ujedinjen, čime će se njena radna moć podići. Svojim članovima deliće zajam da se mogu snabdeti alatom, koji je za vreme okupacije skoro potpuno propao.

Sedište zadruge nalazi se u jednoj bivšoj zadrugnoj kući na Dunavu, koja je slučajno ostala od bombardovanja neosštećena, dok je druga drvena zadrugna zgrada potpuno uništena.

Sadašnja nova zadruga ima kao svoju imovinu tri čamca, dva laptasa i tri alova. Ostali pribor će se nabaviti. Najgore je što zadruga nema svoju veliku tikvaru u kojoj bi se držala riba za prodaju, ali dobri su izgledi da će se ona u najkraćem vremenu nabaviti.

Zadruga će imati pravo javne prodaje ribe na beogradskim pijacama, na kojima će urediti svoje stalne prodavnice. Tako se tendencija ribarskih trgovaca neće ostvariti. Trgovci su se protivili sadašnjim maksimalnim cenama ribe. Zato nerado gledaju osnivanje jedne jake zadruge koja će predstavljati moćni faktor za pravilno regulisanje cena ribi.

Ova nova ribarska zadruga preuzimati će ribu od svojih članova za zadrugnu prodaju, a po potrebi nabavljati će ribu od drugih zadruga i državnih preduzeća.

Na ovaj način beogradske pijace imaće uvek sveže ribe. Dosada se već više puta dogodilo da je veterinarska kontrola morala uništiti znatne količine ribe koja je bila u raspadanju, a koju su trgovci hteli da proture beogradskom stanovništvu.

Upravu »Savsko-dunavske ribarske zadruge« sačinjavaju sledeća lica: Vlada Dragutinović, predsednik, Panta Prokić, potpredsednik, Dušan Spasović, sekretar, te Ilija Aleksić, Dimitrije Keckarević, Veca Nestorović, Sreten Gerez Franja i Petar Nikolić.

Od novoorganizovanih zadruga ribari očekuju poboljšanje svoga socijalnog položaja i ekonomskih mogućnosti, a u čemu, nadamo se, neće se prevariti.

A. Tadić

RIBARSKE ZADRUGE U NR HRVATSKOJ

U ribarskim zadrugama su organizirani oni ribari, kojima je ribolov jedino ili glavno vrelo prihoda. Dosada je bilo mnogo i takvih zadrugara, kojima je ribolov spo-

redno ili povremeno vrelo prihoda. Ponegdje su u zadruge učlanjeni i udičari, ribolovci koji ne love za riblje tržište nego za vlastitu potrošnju.

Prema smjernicama rada Privremenog odbora za sređivanje zadrugarstva u Hrvatskoj, ribarske zadruge treba da budu proizvađačke zadruge, a zadrugari mogu biti profesionalni ribari ili oni, kojima je ribolov glavni izvor prihoda, a koji svojim radom sudjeluju u izvršivanju zadataka zadruge.

U NR Hrvatskoj u god. 1946. ima dosada 35 ribarska zadruga i to u slijedećim mjestima:

Karlovac, Hrušćica, Tišina Erdedska, Gušće, Sisak, Prelošćica, Bobovac, Selišće Bistrač, Svinjičko, Stružec, Potok, Kutina, Lonja, Drenov Bok, Gračenica, Jasenovac, Stara Gradiška, Orubica, Slav. Brod, Nijemci, Šarengrad, Vukovar, Dalj, Erdut, Bijelo Brdo, Aljmaš, Kopačevo, Petrijevi, Donji Miholjac, Kingovo, Molve, Ilok, Puska, Gat i Cerna.

RIBARSKA ZADRUGA ZA OKRUG KARLOVAC

Ova je zadruga osnovana pod konac 1945. g. i pretstavlja zanimljiv pokušaj da gospodarski obuhvati sve vode jednog okruga. Takav pokušaj ne bi bio moguć na pr. u Okrugu Osijek, gdje su ribolovne vode (Drava, Dunav i t. d.) veoma opsežne i gdje ima veoma mnogo ribara udruženih u nekoliko ribarskih zadruga. Naprotiv u Okrugu Karlovac ima dođuše lijep broj ribolovnih voda, ali one po opsegu i bogatstvu (količini) ribe daleko zaostaju za vodama Okruga Osijek i za drugim nizinskim vodama.

Vode Karlovačkog Okruga imaju obilježja visinskih voda, a djelomično i nizinskih, odnosno čine prelaz između visinskih i nizinskih. Njihova uloga u privredi i prehrani važna je za mjesne potrebe i potrošnju, ali one ne mogu (barem za sada) da daju ribu na tržišta izvan svoga područja, jer nemaju viška proizvodnje. Sva ulovljena riba potroši se unutar okruga. Samo pojedinci, većinom udičari, koji dolaze onamo u ribolov iz Zagreba, izvezu po koji kilogram ulovljene pastrve ili druge ribe.

Prije rata je u Karlovcu radilo Karlovačko ribarsko društvo, koje je imalo karakter udičarske a ne proizvađačke privredne organizacije. Članovi toga društva uklepljeni su sada u zadrugu, koja obuhvaća sve kategorije ribara.

Po odobrenju Minpoljšuma NR Hrvatske zadrugi je za g. 1946. dan u zakup ribolov na svim vodama okruga, osim ogulinskih voda, koje su nedavno, novom podjelom na okruge, također došle u Okrug Karlovac. U Ogulinu postoji staro ribarsko društvo, koje ima lijepu tradiciju i velike zasluge za razvoj ribolova na visinskim vodama, a osobito za razvoj ribarskog turizma, domaćih i stranih turista. Ogulinsko ribarsko društvo ima u zakupu ribolov na vodama ogulinske okolice.

skaz zadruga iz Karlovca, koja organizira snabdijevanje domaćih tržišta sa vlastitom ribom, a također i uvezanom ribom. U zadrugi su učlanjeni ribari sa raznih voda, koji pojedince ili u skupinama love ribu i prema dogovorenim uslovima iskorišćuju lovinu za vlastitu potrošnju ili za dopremu na riblje tržište.

U takvoj organizaciji svih kategorija ribara i u obuhvaćanju svih voda raznoga karaktera, sastoji se novi gospodarski pokušaj. Od uspjeha će zavisiti ne samo dalji razvoj ili možda zastoj ili kriza zadruge, nego također i dalji odnos narodne vlasti prema takvom tipu zadruge i ovakvom načinu iskorišćavanja stanovite kategorije ribolovnih voda.

U prvoj polovini g. 1946. zadruga je brojila 225 članova u cijelom okrugu, od toga je samo 37 profesionalaca. Zadruga raspolaže sa 5 mreža potegača, 2 okače, 12 sakova i 80 kg strukova, nadalje 3 veća čameca za potegače i 2 manja, kao i 30 čameca za lov strukovima. Jedan dio ovog alata je zadržano vlasništvo, a drugi dio vlasništvo pojedinaca.

Zadruga radi na podizanju i uređenju moderne prodavačnice za ribu, a nedavno je uz pogodnu cijenu nabavila jedan vankrmi motor od Minipoljšuma NR Hrvatske. Još uvijek vodi zadruga akciju oko spriječavanja primjene eksploziva za ribolov sa strane neodgovornih lica, ali u tom svom radu nailaze na razne teškoće. Zbog toga je zadruga predložila na mjerodavnom mjestu, da se putem štampe i druge propagande, kao i putem škola, nastoji podići i proširiti znanje o ribarskoj privredi i njenoj važnosti.

RIBARI ZADRUGARI IZ ERDEDSKE TIŠINE sudjelovali su kod podizanja popaljenih sela Okruga Banije i to: selo Erdedska Tišina podiglo je u Maloj i Velikoj Graduši i u Kinječki, kotar Sunja. 8 kuća, rađeći sa 40 kola, koja su vozila građu. Od toga su samo ribari zadrugari iz Erdedske Tišine svojim trudom i radom podigli dvije kuće.

RIBARI SU SVRSTANI MEĐU RADNIKE NA TEŠKIM RADOVIMA

Ministarstvo trgovine i snabdijevanja FNRJ, na prijedlog Ministarstva rada FNRJ, donijelo je rješenje pod br. 44.693 od 30. V. 1946. god., da se ribari, kojima je ribolov glavni izvor prihoda, a članovi su koje ribarske zadruge ili rade u najamnom odnosu, uvrste u kategoriju radnika na teškim radovima i da imaju pravo na dopunsku potrošačku knjižicu R-1.

ZAKON O PRIVREMENOM UREĐENJU RIBARSTVA U NR SLOVENIJI

U službenom listu (Uradni list Ljuške Republike Slovenije) u Ljubljani od 15. maja 1946. god. br. 36. objavljen je zakon o privremenom uređenju ribarstva u Sloveniji.

U čl. 1. toga zakona istaknuto je, da za sve ono, što u njemu nije izričito određeno, vrijedi zakon o slatkovodnom ribarstvu (od g. 1937.) uz ograničenja čl. 2. odluke AVNOJ-a od 3. II. 1945.

Zakon vrijedi samo za otvorene vode, dok za zatvorene ne vrijedi. Odluku o tome, koja je voda zatvorena, donosi Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva na molbu interesenata.

Vode se imadu podijeliti na ribarske jedinice, u kojima će biti moguće zadržano ribarsko gospodarenje kako

u pogledu ribolova, tako i u pogledu trajnog i uspješnog uzgoja određenih vrsta riba. Ministar može iz ribarskih jedinica izlučiti one vode, koje su potrebne državnim ribogojilištima za dobivanje ikre u svrhu podizanja ribarstva ili su važne za unapređenje turizma.

Ove ribarske jedinice nisu ono isto, što su bili reviri ili odjelci po zakonu od 1937. g. To su veći dijelovi rijeka, a katkada cijele rijeke sa pritocima pa i posebne grupe rijeka. Za svaku takvu jedinicu predviđen je osnivač tak jedne ribarske zadruge. Zadruga se imadu osnivat uz suradnju Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, a začlaniti-se može svaki državljanin, koji stalno boravi u Sloveniji i koji ima sva građanska prava. Uskraćuje se pristup u zadrugu onima licima, koja love na protuproisan način i nedozvoljenim sredstvima. Krivci se mogu isključiti na rok ili potpuno.

Ribarske jedinice izdaju se u zakup ribarskim zadrugama, koje su za svaku jedinicu osnovane i to na određen rok i uz određenu zakupninu. Dužnost ribarskih zadruga je, da čuvaju vode i spriječavaju nedozvoljeni ribolov, da svake godine predlože gospodarsku osnovu za svoju jedinicu, da podižu vlastita ribogojilišta, da prijavljavaju vode, da izdaju godišnje i dnevne ribolovne dozvole te na propisan način i u granicama gospodarske osnove, da vode ribarsku statistiku.

U smislu novog zakona osniva se ribarski fond pri Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva. Osniva se također i savjetodavna ribarska komisija u koju ulazi po jedan predstavnik od svake ribarske zadruge.

Predviđene su kazne za one, koji krše ribolovne propise i to: za nedozvoljeni ribolov, uništavanje ili oštećivanje ribarskih sprava kažnjava se lišenjem slobode do 6 mjeseci. Za višekratno kršenje ovih propisa a također i za ubijanje ribe eksplozivom, otrovom ili sličnim načinom, kažnjava se lišenjem slobode do 2 godine. Za ova djela sudi Okružni narodni sud.

OSNIVANJE I NADLEŽNOST DIREKCIJE ZA MORSKO RIBARSTVO

Ministarstvo obalnog pomorstva, ribarstva i lokalnog prometa je ukinuto, a svi poslovi ribarskog odjela toga ministarstva prelaze u nadležnost novosnovane Direkcije za morsko ribarstvo, koja se nalazi u Zagrebu, Praška ul. 5.

ZEMALJSKA UPRAVA ZA PRERADBU RIBE U SPLITU

Na sastanku predstavnika tvornica za preradu ribe, odnosno tvornica sardina, zaključeno je, da se osnuje Zemaljska uprava za preradu ribe sa sjedištem u Splitu. Zadatak te uprave bio bi, među ostalim, da ravnaj sa radom svih tvornica sardina i solionica ribe i da njihov rad prilagodi proizvodnji ulja i drugim uslovima proizvodnje ribe te prometa ribom.

FORMIRAN JE ODJEL ZA RIBARSTVO OBLASNOG NO-A DALMACIJE

U vezi zaključaka I-og izvanrednog zasjedanja Skupštine Oblasnog NO-a Dalmacije, a u saglasnosti sa Predsjedništvom vlade NR Hrvatske, formiran je Odjel za ribarstvo Oblasnog NO-a Dalmacije. Odjel ima ove referade: A) Ribarsko proizvođačko zadrugarstvo. B) Naučni rad i ribarska prosvjeta. C) Plansko iskorištavanje mora i ribolovna tehnika. D) Pravna. E) Poslovna. F) Slatkovodno ribarstvo.

Prije drugog svjetskog imperijalističkog rata izvoz slatkovodnih rakova iz Jugoslavije razvijao se je brzim tempom te je premašio 10 vagona godišnje. Bilo je nekoliko proizvodnih središta otkuda su raci izvažani, a jedno od najjačih bila je rijeka Lika i njeni pritoci.

Nakon rata u g. 1945. nije uspjelo, zbog prometnih poteškoća obnoviti rakolov i izvoz. Tek u drugoj polovini 1946. god. pošlo je za rukom Ribnjačarskoj centrali Hrvatske po uputama Otsjeka za ribarstvo Ministarstva poljoprivrede i šumarstva NRH, da započne izvoz rakova iz Like u inostranstvo. Postoji namjera da se izvoz pojača i proširi na sva proizvodna područja. Bilo bi korisno, da se interesenti obrate s pitanjima na Ribnjačarsku centralu Hrvatske, Zagreb, Trg Republike br. 15/I., koja preuzima sve poslove u vezi s izvozom rakova. (T.)

RACI KAO HRANA PASTRVA U OGULINSKIM VODAMA

Pred 50 godina u našim krajevima bile su skoro nepoznate umjetne mušice i razni moderni pribor za lov pastrva. U ono vrijeme ribarilo se je mrežama, vrškama, cestima, udicom sa crvom te ribicom. Lovili su se pretežno krupni komadi i nije bila rijetkost, da su mlinari sa Bistraca srijedom donosili na tržište u Ogulinu 3—4 komada pastrva u težini od 4—5 kg, što se danas jedva jednom u 5 godina dogodi. Ipak je bila činjenica da su onda naše vode bile prepune pastrva. Međutim onda su naše vode bile pune također i rakova i to u nekojima potocima su bili izmiješani kamenjari i plemeniti, a u nekojima samo plemeniti. I ja sam, kao mlad dečko, u ono doba ribario udicom na crva pa sam često ulovio krupne pastrve, debelog trbuha. U njima sam kod kuće kod čišćenja nalazio po 7—8 komada rakova. Rakova je dakle bilo mnogo i pastrve su ih lovile i njima se obilato hranile. Riba je tada uz obilje hrane brže i bolje napredovala i rasla.

No došao je i tome blagostanju kraj. Pred 40 godina nenadano su uginuli raci po našim vodama. Održali su se samo u malim potocićima, većinom potpuno odijeljenim od drugih voda. To je potok Munjavčica kod Josipdola, potocić Vrbica u Oštarijama, potocić koji utiče kod vrela Mrežnice kod Zagorja, Jasenački potok, Drežnički potok itd.

U Ličkoj Jasenici zadržali su se raci do 1936. god. kada su i tamo naglo svi izginuli. a u Oštarskom potoku i Vrbici nestalo ih je 1938. god. Zasada drže se raci samo u Munjavčici, Zagorju, Drežnici i Jasenku, no ti potocići nemaju veza s ostalim našim vodama, a osim toga u njima nema pastrva. Jedini potok u Zagorju ima veze s Mrežnicom.

Sva nastojanja, da se naše vode opet nasele racima nisu do danas uspjela. Pastrva je međutim sve manje i manje, naročito krupnih komada. Mislim, da je to u neposrednoj vezi s nestankom rakova, kojima su se pastrve hranile, osobito jači komadi. Opaža se da ima dosta mršavih pastrva, koje vjerojatno nemaju dovoljno hrane u nekim našim kratkim potocima. Najljepše odnosno najkrupnije pastrve love se u Dobri od ušća Bistraca do Lešća, ali tamo iako nema rakova, ima zato obilje razne sitne košljive ribe i to klenova, podusta, mrena, pijora itd.

Još sam opazio jednu zanimljivu pojavu: Gornji tok Vitunjčice od vrela do Pašinog mosta obilovao je potocnom pastrvom, dok nisu tamo puštene kalifornijske pastrve. Domaće pastrve u Vitunjčici nisu krupne i veoma rijetko se našao koji komad od 1 kg težine. Kalifornij-

pastrve i dakako sitnije požderala, ali je na sreću i sama po svom običaju nestala i izgubila se tako, da je danas ima već manje u Vitunjčici. Usporedo s tim oporavlja se i domaća pastrva te zauzima svoja stara mjesta.

Smatram, da bi trebalo istražiti sve okolnosti u vezi sa nestankom rakova iz naših voda, napose sa ugibanjem rakova 1936. i 1938. godine u manjim potocima. Ove naknadne pojave ugibanja navode nas na misao, da tu postoji možda stalno leglo zaraze rače kuge, koja od vremena do vremena pohara po koju vodu. U koliko postoji stalno leglo zaraze, onda nam je uzalud nasadivati rakove iz drugih voda.

Rude Bergleitner

KONZERVIRANJE MREŽA NA DOJRANU

Da bi postigli veću trajnost svojih mreža, stari Dojranici su se služili slijedećim načinom: Uzeli su čad iz dimnjačka i stavili u vodu preko jednoga dana, da se kisel. Nakon toga stavili su to na vatru da zavrije, a onda opet zajedno sa mrežom kuhali su još oko pola sata. Zatim su izvadili mrežu i osušili je. Na isti način konzervirali su mreže i u običnoj crvenoj boji.

Vjerojatno je to primitivan način konzerviranja mreža, i zato mi Dojranici molimo Redakciju da donese upute za konzerviranje mreža u racionalnom ribarskom gospodarstvu.

Ljuba Dineva-Miteva, Dojran

Primjedba redakcije: Naučnim ispitivanjem i praktičnim pokusima, došlo se do vrlo dobrih načina konzerviranja mreža. Mnoga od tih sredstava i načina uspješno su primijenjeni od strane ribara mnogih naprednih zemalja. Prema tome prijedlog Dojranskih ribara je vrlo umjestan, pa će se redakcija potruditi, da donese prikaz modernih načina konzerviranja mreža, koji su primijenjeni u praksi kod nas i u drugim zemljama.

MORUNA TEŠKA 70 KG

Na zagrebačku ribarnicu je 18. VIII. 1946. god. dopremljena jedna moruna duga 2.15 m i teška 70 kg. Bila je to ženka sa 9 kg ikre. Koža je s ribe oderaana za Prirodoslovni muzej. Ova, za Savu rijetka riba ulovljena je kod Lonje. (T.)

PODIZANJE RIBARNICA U OHRIDU I DRUGIM MJESTIMA MAKEDONIJE

Poznato je, da Ohridsko jezero pretstavlja jedno od najvećih središta riblje proizvodnje u Makedoniji, pa ipak Ohrid nema moderne ribarnice za prodaju i držanje ribe. Narodna vlast je sada stavila u program rada da podigne ribarnice u Ohridu, Strugi, Resnu i drugim mjestima. Narodni odbor u Strugi je već odredio zemljište na kojem će biti podignuta ribarnica. Ribari su obećali dati dobrovoljnu radnu snagu za prenos građevnog i drugog materijala. Za podizanje ribarnica predviđena je svota od Din 200.000.— iz ribarskog fonta NR Makedonije.

PRAVILA ZA RIBARSKA DRUŠTVA

Zagrebačko ribarsko društvo imade štampana pravila prema kojima je sastavljena većina društvenih pravila u NRH. Preporuča se svima zainteresiranim ribolovcima i društvima u osnutku, da se obrate Zagrebačkom ribarskom društvu, Zagreb, Ulica Braće Kavurića br. 5. prizemno lijevo, zbog pravila.

Ribarska društva, udruženja i njihovi zadaci

Ribolov je danas u vodama FNRJ podijeljen na izrazito privredni ribolov većim i manjim mrežama i drugim alatom, te na mali ribolov udicom t. zv. udičarenje ili pecanje. Dok ribolov mrežama i sličnim većim alatom vrše ribari od zanata i povremeni ribari u manjim i većim grupama pa i pojedince, pecanje ili udičarenje vrše samo pojedinci i to samostalno.

Lovi se udicama i to ponajviše na prutu ili štapu (mlatu), većinom sa jednim pokretnim prutom iz ruke, na manjim vodama i planinskim potocima, a na nizinskim vodama sa jednim ili više prutova, većinom s jednoga mjesta, ali i sa više prutova, iz ruke ili pričvršćenim na obali. Uglavnom svi ovi načini pecanja imaju jedno zajedničko obilježje: da služe ljudima, koji nisu ribari od zanata, nego imaju svoje drugo zanimanje, a u ribolov idu u svoje slobodno vrijeme.

Ribari od zanata pretežno su udruženi u ribarske zadruge, a pecači li udičari udruženi su u svojim društvima ili udruženjima. Ima ponegdje i takvih udruženja u kojima su začlanjeni i ribari od zanata, a ima i takvih ribarskih zadruga u kojima je i jedna i druga vrsta ribara. Ima čak i jedna ribarska pečačka zadruga. Ipak je glavna masa ribara od zanata u zadrugama, a većina pecača ili udičara u društvima i udruženjima, bez obzira na mješovite i prelazne forme takvih organizacija.

Organiziranih udičara u FNRJ ima oko 5.000, ali njihov broj stalno raste. Do sada je bilo mnogo udičara, koji nisu upisani ni u kakve organizacije.

Uobičajilo se je, da se pecači smatraju t. zv. sportskim ribarima za razliku od ribara od zanata. Mnoga ribarska društva se prema tome i nazivaju sportskim ribarskim društvima. Za sada ne ulazimo u raspravu o tome, da li je ovaj naziv u ovom slučaju opravdan ili nije, ali treba istaći, da je zbog naziva »sportski« u nazivu nekih ribarskih društava došlo do pitanja podjele nadležnosti između resora narodnog zdravlja — fizkulture i resora poljoprivrede — ribarstva. Ministarstvo narodnog zdravlja usvojilo je mišljenje Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, da ribarska udičarska društva spadaju u resor poljoprivrede.

Naša ribarska društva, kao cjelina, prošla su svoj razvojni put tokom više od 50 godina. Za to vrijeme su se razvijala brojčano i širila svoj djelokrug u raznim pravcima. Glavna aktivnost pojedinih članova svodila se je na pecanje u slobodnom vremenu, a aktivnost cijelih organizacija upravljala se je raznim zahtjevima. Društva su se starala da članovima osiguraju mogućnost ribolova na vodama svoga područja, a istodobno su po samoj naravi stvari sve više preuzimala na sebe brigu oko racionalnog gospodarenja na ribolovnim vodama. Većina društava preuzela je stvarno i formalno (po pravilima) dužnost da se stara oko poribljavanja voda i oko ostalih mjera za opće unapređenje ribarstva. Izvodile su se razne prigodne ili trajne akcije oko osnivanja ribnjaka, ribogojilišta i mrijestilišta, čuvanja ribolovnih voda i vršenja raznih drugih zaštitnih mjera itd.

Naročito su ovakva društva kod nas zaslužna za osnivanje i uzdržavanje prvih naših ribarskih časopisa (Ribarski list u Sarajevu i Ribarski vjesnik u Zagrebu). i t. d.

Međutim danas se postavlja pitanje, koji su i kakvi zadaci ribarskih društava i udruženja u Novoj Jugoslaviji.

Nema sumnje, da će i nadalje ostati njihov zadatak da okupljaju u svoje članstvo udičare i da im olakšavaju i pružaju mogućnosti i prilike za ribolov. Jasno je međutim, da je danas pred ova društva iskrsnuo prvenstveni zahtjev, da okupe sve dosada neorganizovane udičare i da iskorijene divlji ribolov bez reda i nadzora izvan dohvata ribarskih organizacija. U tom pravcu će sigurno naići na razumijevanje sa strane Narodne vlasti.

U okupljanje članova udičara treba unijeti sistem te izgraditi masovne pečačke organizacije sa određenim zadacima, koji će biti suglasni sa potrebama širokih narodnih radnih masa.

Koje potrebe masa mogu biti ostvarene u okviru tih društava?

U prvom redu je potrebno da masa udičara, novih starih, mogu naći dovoljno prostora i prilike za uspješan ribolov te za pravilnu i korisnu upotrebu ribolovnih voda za boravak na čistom zraku u svoje slobodno vrijeme. Ovo treba omogućiti naročito radnom narodu gradova, tvornica, ljudima, kojima je neophodan odmor na zraku i rasonoda na vodi i u prirodi. Izvršenje ovog zadatka može se postići također u uskoj povezanosti s nadležnim organima Narodne vlasti. U tom pravcu otvaraju se danas pred našim ribarskim društvima nove i velike mogućnosti da u obnovi i u novom izgrađivanju pečačkog ribolova unaprede ovu granu ribarstva.

Drugi zadatak izlazi iz prvoga: To je sistematski rad i pomaganje u poribljavanju, zatim u uzgoju riba i u zaštitnim mjerama. U tu svrhu će trebati između članova organizirati odbore i podbore sa određenim zadacima.

1) Tačno upoznavanje voda svoga područja, a naročito u svrhu pronalazjenja onih mjesta gdje se rib mrijesti te preuzimanje brige oko zaštite riba na mjestu mrijesta, nezavisno od općih mjera zaštite za vrijeme mrijesta (lovostaje).

2) Motrenje i bilježenje svih štetnih pojava i djelovanja akcija za spriječavanje štete.

3) Osnivanje i održavanje uzornih ribolovnih voda sa odmaralištima, kućama i kolibama za duži ili kraći boravak u neradne dane ili za vrijeme godišnjeg odmora.

4) Osnivanje društvenih ribnjaka, ribogojilišta, domova, knjižnica priređivanje predavanja, tečajeva, predavanja za širenje udičarenja, organiziranje ribarsko-turističkih akcija, izleta, putovanja itd.

5) Organiziranje akcije za povećanje ulova udičara kao pomoćnog vrela za prehranu ribom. Kod toga valja imati na umu, da ona količina ribe, što je pečač ulovi donese, ulazi u ukupnu količinu iskorišćenih živežnih namirnica u cijeloj FNRJ. Obzirom na znatan broj udičara, jasno je da njihov prosječni godišnji ulov dosiže koji 30.000 pa i više kg, uzevši da svaki od 5.000 organiziranih pecača ulovi godišnje najmanje 6 kg ribe.

6) Suradnja sa ribarskim zadrugama u zajedničkim interesima ribarstva.

7) Sve ove glavne kao i ostale sporedne akcije trebale povezati sa živim kulturno-prosvjetnim radom, mobilizirajući široke mase članova, uvodeći dobrovoljni rad unoseći polet u sve akcije.

U daljem razvoju udičarskih organizacija treba izgraditi masovne saveze, zemaljske i centralne za cijelu FNRJ.

Poseban zadatak imaju ona društva, koja rade na terenu ili u mjestima prikladnim ili važnim za ribarstvo.

turizam, gdje postoje dobri uvjeti i mogućnosti za boravak kako domaćih tako i stranih ribarskih turista.

Ribarskim turistima treba preko njihovih bilo sindikalnih bilo ribarskih organizacija i »Putnika« te Narodnih vlasti, omogućiti i olakšati dolazak i uspješan ribolov na dobrim i lijepim ribolovnim vodama u našoj zemlji.

Unošenjem sistema među pecačke mase i širenjem te unapređenjem ovog ogranka našeg ribarstva, u smislu naprijed navedenih smjernica, naše udičarske organizacije izvršiti će svoje zadatke. (Z. T.)

PRENOS KALIFORNIJSKIH PASTRVA IZ SLOVENIJE U SLAVONIJU

Pakračko ribarsko društvo u Pakracu nabavilo je od Državnog ribogojstva Dragomelj kod Ljubljane oko 5.100 kom. kalifornijskih pastrvica veličine 4 do 7 cm, koje su ove godine izležene. Trošak nasada iznosi Din 7.050.—, a prevoz je izvršen kamionom ribogojstva. Ribice su puštene u pritoke Pakre. Na žalost jedan dio pastrvica je propao u jednom potoku, jer je neki mlinar pustio u vodu kom, što je uslijed male vode i velike vrućine bilo dovoljno da ribice uginu.

Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva NRH stoji na stanovištu, da ne treba u naše stvorene vode puštati

kalifornijske pastrve, nego naše domaće. U ovom slučaju je izuzetno i naknadno odobreno poribljavanje s kalifornijskom pastrvom. (T.)

RIBARSKA UDIČARSKA DRUŠTVA U NR HRVATSKOJ

Ribarska udičarska društva, koja su katkada nazivana i sportsko-ribarskim, što nije u našim prilikama potpuno točno, okupljaju one ribolovce, koji love ribu ponajviše samo udicama i to za vlastitu potrošnju, a ne za privredne svrhe (prodaju na tržištu).

U NR Hrvatskoj je ova grana slatkovodnog ribarstva dobro razvijena. To se vidi i po broju takovih ribarskih organizacija. Najstarije i najveće ribarsko društvo je u Zagrebu, staro preko 50 god. a ima oko 620 članova. Za njim je društvo u Osijeku sa 320 članova. Ostala društva nalaze se u ovim mjestima: Varaždin, Gospić, Bjelovar, Vrbovsko, Ogulin, Daruvar, Slav. Brod, Brod na Kupi, Petrinja, Novi Marof, Belišće, Kostajnica, Ludbreg, Vojni Križ, Pakrac, Vinkovci, Jastrebarsko i Knin. Ova društva (20) u g. 1946. već rade, a u slijedećim mjestima su društva (11) u osnutku ili se obnavljaju: Zlatar, Garešnica, Klanjec, Slav. Požega, Sv. Ivan Zelina, Nova Gradiška, Lovinac, Otočac, Fužine, Čabar i Sinj.

RIBNJAČARSKA CENTRALA HRVATSKE ZAGREB

Trg Republike 15/I. - Telefon broj: 23-691 i 24-572. - Brzjavni: RICEH, ZAGREB

POSLOVNICE:

OSIJEK, Gornjodravska obala broj 28
BEOGRAD, Dunavski kej

RIBNJAČARSTVA:

Poljana, Končanica, Našice, Grudnjak, Zdenčina, Pisarovina i Brod

Uzgoj šarana i ostalih vrsta plemenite ribe, smuđeva, somova, linjaka u vještačkim ribnjacima za konzum, kao i mlađa za poribljavanje otvorenih voda.

Promet i otprema žive ribe u vodi vlastitim specijalnim vagonima i plovilima. Kupnja i prodaja žive, uledene i slane riječne ribe iz otvorenih voda.

Export slatkovodnih rakova.

Snabdjevanje ribarstva svim potrebnim ribarskim alatom i materijalom za ribolov.